ANUL VIII.—No. 2331

EDIȚIA A TREIA

MARȚI 3 OCTOMBRE 1895

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREÏ LUNÏ
și se plătesc tot-d'auna înainte:
În *București* la Casa administrațieï
În *Județe* și *Streinătate* prin mandate poștale
Un an in Țară 30 Lei; in Streinătate 50 Lei
Șase lunï . . 15 „ „ „ 25 „
Treï lunï . . 8 „ „ „ 13 „

Un numĕr în streinătate 30 banï

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
În *Bucureștï* și *Județe* se primesc *numaï la Administrație*
În *Streinătate*, direct la administrație și la *toate oficiele de publicitate*
Anunciurï la pag. IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— leï „
„ „ „ II . . . 3,— „ „
Inserțiele și Reclamele 3 leï rîndul.

Un numĕr vechiŭ 30 Banï

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEÏ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICÏ

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEÏ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICÏ

Congresul Liberalilor

Uniï ca și alțiï

Terminând ultimul meŭ articol, am promis să arăt că dacă conservatorii aŭ la activul lor numeroase păcate, cu privire la marele reforme trîmbițate de *Constituționalul*, liberalii nu sînt maï puțin vulnerabilï pe acest tărîm.

***

Nicï liberaliï, nicï conservatoriï nu aŭ făcut nimic, *absolut nimic*, pentru dezvoltarea învĕțământuluï public. Să mi se arăte vre-o lege propusă și votată de Corpurile Legiuitoare, fie liberale fie conservatoare, care, rupând cu trecutul, să așeze învĕțământul pe baze nouĕ și solide. Petre Poni este singurul ministru al instrucțieï care, sub ministerul generaluluï Florescu, a prezentat Camereï un proiect de lege care reprezinta o lucrare serioasă, o reformă complectă a învĕțământuluï public. O criză ministerială a survenit și proiectul doarme și azï în arhiva Camereï. Când regele va chema pe liberali la guvern—căcï de astă-dată numaï prin voința luï pot veni—eï trebuie numaï decât să roage pe distinsul profesor universitar din Iașï să primească portofoliul instrucțieï, pentru ca proiectul sĕŭ de lege să fie readus în dezbaterile Corpurilor Legiuitoare.— Să maï amintesc oare că în anul trecut, și în acest an, miï de copiï din toate orașele țăreï aŭ fost goniți de la școalele primare și secundare, sub stupidul pretext că nu sînt locurï? *Stupid*, căcï într'o țară, *în care, prin Constituție, învĕțământul este declarat obligatoriŭ*, numaï prostituata politică de la instrucție a putut lăsa pe drumurï copiï carï voesc a învĕța.— Să maï vorbesc oare de discreditul în care aŭ căzut juriile chemate a examina pe candidații saŭ candidatele care aspiră a ocupa catedre fie în învĕțământul primar, fie în cel secundar și chiar superior? Aceste concursurï constituie o rușine, pentru că membrii juriilor, conduși numaï de hatîr și favoritizm, hotăresc de maï înainte între eï, în mod amical, pe aceï aspiranțï saŭ pe acele aspirante care vor fi recomandate ministruluï spre numire.

***

Sub liberali ca și sub conservator-magistratura a fost pururea îngenunchiată. Reprezentanții legeï aŭ fost amenințațï de ministrul justițieï E. Stătescu, care, de la tribuna parlamentuluï, adresându-se membrilor opozițieï le-a strigat: *Ațï pierdut orï ce drept la protecția legilor.* Nicï o protestare nu s'a ridicat în sînul majorităței, încă maï puțin în rîndurile magistraților.— Am fost un entuziast înfocat al principiuluï inamovibităței, dar când am văzut tristele eï rezultate entuziasmul meŭ s'a răcit cu totul. M'am convins că nu inamovibilitatea ci sentimentul cinsteï și al intransigențeï intipărit în inima omuluï face pe magistratul independent. Cum să calific oare ultimele numirï făcute de Alex. Marghiloman? Mĕ voiŭ mărgini a reproduce dintr'un articol al amiculuï meŭ Const. Mille următoarele energice rîndurï: *E oare corect că un ministru, în ajunul plecăreï sale, să maï facă acte de acele carï nu sĕ fac decît atuncï cînd eștï sigur de a rămĕnea la postul tĕŭ? Intr'o altă țară aseminea numirï ar ridica protestărï unanime.*

***

Incontestabil că stîrpirea agiuluï, pe care îl datorim guvernuluï prezidat de Th. Rosetti, și în special energieï ministruluï de finance M. Ghermani, a ușurat țara de un impozit foarte oneros pe care îl plătea străinătățeï în toate transacțiunile sale. Câți-va liberali s'aŭ încercat a ne arăta *binefacerile agiuluï*; dar acea propagandă ridicolă nu a avut nicï un resunet în țară, și a provocat printre comercianțï un rîs omeric.

***

Organul luï P. Carp stă *uĭmit* în fața mareluï număr de construcțiunï care se încheie *uĭmitor* cu falnicul pod peste Dunăre. Singura lucrare necesară, și pentru isprăvirea căreia guvernul era dator să facă chiar un împrumut, este acest pod. In cît privește *marele număr de construcțiunï* cu care se laudă *Constituționalul*, voiŭ aștepta să mi le arate, pentru a dovedi inutilitatea lor în momentul în care datoria romînă a ajuns a trece de **un miliard**, și cînd plătim pe fie-care an piețelor germane o dobînda de **50 milioane** și maï bine. La această datorie aŭ contribuit liberaliï, dar în maï mare proporție conservatoriï pentru că eï nu aŭ avut marile cheltuelï ale războiuluï ruso-turc.

***

Imï place a crede că am convins pe ambele partide istorice, că în starea lor actuală, nu aŭ nimic a-șï invidia una alteia. Le voiŭ da prin urmare un sfat: *Să se înțeleagă cu regele ca alternativ și în mod regulat la fie-care cincï anï conservatoriï să cedeze puterea liberalilor, carï la rîndul lor, după cincï anï, să o treacă iarășï conservatorilor.* In asemenea condițiunï țara va fi scutită de micï sbuciumărï fără nicï un folos, pînă în ziua cînd poporul deșteptat se va ridica ca un singur om și, dărîmînd aceste două putrede șandramale, va striga:

Trăiască votul universal!
Eŭ sînt stăpîn în această țară!

***

Această zi va veni de sigur, dar vîrsta mea nu-mi permite a spera să o văz. Tineretuluï democrat îï este rezervată această fericire.

Alex. V. Beldimanŭ.

A dat strechea!

Abia s'a pronunțat criza ministerială și a dat strechea între conservatorï. Parcă aceea ce le maï lipsea era discordia și o scărmăneală finală și generală.

L'Indépendance Roumaine și-a luat sarcina de a pune la rezon pe D. Carp pe care îl maltratează în chipul cel maï ireverențios, căruia îï prevestește o sinucidere politică iar pe *Constituționalul*, organul săŭ, îl tratează drept un ziar pretențios și obscur.

In partid acuma e mare zarvă căcï nedomirițï conservatoriï de criza care se întîmplă își întorc toată furia în contra D-luï Carp care a provocat căderea cabinetuluï.

Evident că conservatoriï nu vor să plece de la guvern, dar, în acelaș timp, văd lămurit că nicï nu maï pot păstra guvernul. Și fie-care roagă saŭ amenință pe D. Carp care ține acum în mîinile sale soarta partiduluï și care, orï cît l'ar ocărî ziarele conservatoare, a ajuns să se facă indispensabil orï căruï guvern al acestuï partid.

Atacurile *Independențeï* aŭ maï mult aerul uneï presiunï făcute asupra D-luï Carp ca să rămîie în partid de cît aerul uneï declarațiunï de războiŭ. Conservatoriï spun șefuluï junimiștilor: «Bagă de seamă că dacă provocï căderea cabinetuluï conservator și dacă trînteștï partidul în opoziţiune te excomunicăm, te repudiem și ast-fel, ne maï avînd încotro s'o apucï, te veï sinucide politicește». Cu chipul acesta crede *L'Indépendance* că D. Carp se va speria și 'șï va retrage demisiunea.

Neapărat că D. Carp nu e om care să se înspăimînte de așa puțin. D-sa va pleca, conservatoriï îl vor urma în opozițiune și interesul acestora va fi ca să nu se certe maï departe cu junimiștiï cï să ducă casă bună cu dînșiï. Căcï, cu cît partidul conservator se va reorganiza maï repede și cu cît animozitățile vor dispare maï curînd dintre dînșiï, cu atîta vor putea reîncepe maï în grabă lupta pentru a relua puterea. Și, fie sigurï ca fără concursul junimiștilor, adică cu partidul decimat și răzlețit, îï maï așteaptă vre-o 12 anï de opoziționizm.

In consiliul de miniștri ce se va ține astăzï în Bucureștï se va hotărî despre soarta partiduluï. Și cu acest prilej vom vedea cum știe să cadă partidul conservator.

Dragoș.

BACALAUREATUL

Ne vin plîngerï marï cu privire la examenul de bacalaureat, ni se scrie, că se petrec lucrurï scandaloase acolo.

Eroul acestor incalificabile fapte care se petrec ar fi Domnul profesor Odobescu. Se spune — cel puțin așa ni se afirmă—că s'aŭ stabilit prețurile curente ale diplomelor, că se daŭ comisioane, că intermediariï, și maï ales, intermediarele fac minunï.

Atîta rușine încă nu se revărsase asupra acestuï examen atacat în atîtea rîndurï, dar nicï o dată tăvălit în atîta noroiŭ.

Noï nu înțelegem cum este cu putință că D. Odobescu să aibă o atît de mare înrîurire în comisiune și cum se face ca ceï-l'alțï profesorï să suporte toate incorectitudinile aceluï Domn.

Despre ministru numaï spunem nimic fiind-că d-sa nu are nicï un fel de aversiune în potriva imoralităţeï așa că isprăvile D-luï Odobescu trebue să-l lase rece. Ceea-ce ne miră, însă, este numaï nepăsarea celor-l'alțï profesorï carï împărtășesc răspunderea unor fapte ordinare carï scoboară prestigiul corpuluï profesoral.

Era o vreme cînd studențiï, cînd examinațiï se plîngeaŭ în potriva prea mareï severitățï orï a persecuțiunilor profesorale, acuma răul a făcut progrese și corupțiunea a luat locul persecuțiuneï. Acuma D. Odobescu a stabilit tariful, are prețurile D-sale fixe, nu face credit și și-a luat drept deviză: „Azï cu banï mîine fără banï".

Așa se face educațiunea tinerelor generațiunï, așa se formează Rașiï, Șuțiï și toțï aceia carï devin, cu vremea, mariï tilharï din lumea mare.

La cine să maï facem apel în această nenorocită țară pentru a pune căpăt scandaluluï de la bacalaureat?

Stop

Mizeriile poșteï

In țara aceasta clasică a potlogarilor, toate autoritățile și-aŭ dat mîna ca să șicaneze lumea. Aceste șicane se repetă așa de adese orï, în cît îțï vine a crede ca bieții contribuabili își golesc pungile și plătesc atîtea lichele, numaï și numaï pentru a fi șicanațï, pentru a li se face mizeriï.

S'aŭ scris atîtea despre mizeriile *poșteï romîne*, în cît ajunge să zicï *poșta*, ca, prin o firească asociație de ideï, să-țï revie imediat în minte și ideia de *mizerie*.

Să spunem acuma una de un gen noŭ.

Faptul se petrece la oficiul poștal din Focșanï.

Un D. magistrat din Fălticenï, se afla în familie, la Focșanï. In ziua de 29 Septembre primește un mandat postal, și ducîndu-se la poștă pentru a i se achita, impiegatul însărcinat cu plata mandatelor, îï refuză plata pentru ridicolul motiv că nu-l cunoaște.

Mirat de o așa neașteptată obiecție, Domnul se prezintă diriginteluï oficiuluï, îï spune că-ï magistrat și-ï cere să-ï achite mandatul care purta și iscălitura împărțitoruluï, ca dovadă că mandatul s'a predat în mîna destinataruluï. Aicï însă întîmpină acelaș refuz, fundat pe acelaș motiv ridicol: nu te cunosc.

A trebuit să intervie un Domn avocat din Focșanï, care avea suprema fericire de a fi cunoscut de inteligentul impiegat, pentru ca mandatul să se achite. Și n'a fost suficientă afirmarea advocatuluï că purtătorul mandatuluï postal e adevărata persoană căreia s'a adresat, ci a iscălit în mandat de primirea sumeï, alăturea cu cel în drept.

D. diriginte a explicat că are ordin de la direcție să nu se achite nicï un mandat de cît persoanelor cunoscute personal de impiegațï.

Ne îndoim ca direcția să fi putut da un asemenea ordin... daunător interesuluï general. Cum, dacă s'ar duce cine-va într'un oraș unde nu cunoaște pe nimenï, i-ar fi imposibil să se folosească de serviciile poșteï? Dacă nu jocï cărțï la cafenea cu D. diriginte, îțï este interzis să primeștï banï prin poștă?

Legea garantează secretul corespondențeï; atuncï cum a permis D. diriginte din Focșanï să se înmîneze aceleiașï persoane scrisorï și telegrame, cînd persoana nu era cunoscută nicï de D-sa, nicï de împărțitorï?

Aceste sînt șicane făcute publiculuï, pentru a se adeveri și maï mult că serviciul nostru postal e o adevărată pacoste.

Cum am maï spus, nu credem că direcția ar fi putut da un așa neinteligent ordin. In caz cînd s'ar fi făcut și această nedibăcie, direcția ar face bine să revoace o așa neghioabă dispoziție, care aduce atîta zdruncin interesuluï lumeï întregï.

Sfinx.

Manevrele Ucigașe

Din diferite părțï ne vin veștï de numărul morților ce s'a întîmplat în timpul manevrelor de toamnă. Așa în manevrele din jurul Bucureștilor a murit în ultima zi un soldat. Din regimentul 9 Dorobanțï (Rîmnicul-Sărat) aŭ murit șase oamenï și unul din Regimentul 10 (Putna). Alte morțï ni se semnalează și din alte părțï.

Cine sînt vinovațï decît doar aceia carï nu aŭ cunoștințele necesariï ca să conducă trupele și carï le obosesc așa de grozav că oameniï cad ca și muștele.

O anchetă ar putea dovedi pe ceï vinovațï, dacă anchetele nu ar fi făcute tocmaï pentru a spăla vinele și crimele.

Argus.

DIN CARNET

Liliecii

A sosit vremea liliecilor, a iepurilor, de două hotare, a bărbaților prudențï carï menajează și capra și varza, dar maï ales guvernul.

De cînd s'a ivit criza ministerială adică de cînd nu se știe dacă aŭ să rămîie conservatoriï saŭ dacă aŭ să vie liberaliï, biețiï liliecï petrec niște momente foarte neplăcute și blestemă ceasul în care D. Carp s'a apucat de comediï și de demisiunï.

Cînd liliacul se întîlnește cu un conservator începe să deplore nebunia luï Carp care compromite partidul prin nebuniile sale și prin ambițiunea sa. Cînd se întîlnește cu un junimist iepurele de două hotare cîntă în struna junimistuluï: «Foarte bine a făcut Carp, situația era intolerabilă, conservatoriï aŭ ajuns prea afară din cale». Cu liberaliï liliacul ține un alt limbagiŭ: bine-cuvintează ceasul în care liberaliï vor veni la guvern, pomenește de vremurile fericite de sub Ion Brătianu, arată ce criză bîntue acuma țara, cum comerțul stagnează, cum agricultura decade și cum sărăcia e generală.

Și ast-fel liliacul, convins că s'a pus bine cu toată lumea și că la vreme de nevoe poate dovedi cu martorï, tuturor partidelor că le-a fost devotat, așteaptă cu încredere ziua cea mare în care va ști cu siguranță, dacă ĕste conservator, junimist saŭ liberal.

Dar pînă să vie acea zi mare bietul liliac cam se dă afund, cam bate laturile, cam se teme să dea în public explicațiunï categorice, și să facă declarațiunï periculoase.

Capul plecat de sabie nu e tăiat.

Memphis.

Regele și Cancelarul

Astă-zï se zice că se va rezolvi criza ministerială, cu ajutorul luï D-zeŭ și maï cu seamă după voința regeluï. Cum pînă deseară maï e vreme, să vedem ce se spune acum și ce s'ar putea întîmpla dacă unele zvonurï se realizează.

Atît Sîmbătă, cît și Duminică toată ziua a circulat zgomotul perzistent că cele două tabere dușmane s'aŭ împăcat și că pacea s'a făcut. E exact acest zgomot, saŭ el nu este răspîndit de cît pentru a zăpăci lumea, nu o putem ști. Ceea-ce însă putem afirma e că D. Carp afirmă că și-a dat irevocabil demisiunea.

Dacă zvonul se adeverește, atuncï conservatoriï se pot socoti ca prizonieriï D-luï Carp care va deveni arbitrul situațiuneï.

De azi înainte va fi știut că orï-cînd D. Carp va voi să dea lovitura de grație aliaților săï, nu are de cît să se retragă și cabinetul va fi silit să cază. Va fi știut de asemenea că pe lîngă D. Carp, regele este aranjatorul tuturor acestor combinațiunï artificiale și că D. Carp fiind persoana grata *a palatuluï, orï-ce partid, care voește să trăiască trebue să conpteze și cu D-sa și să-ï fie la ordinele sale. D. Carp în acest caz, devine un fel de cancelar numit de rege și toțï ceï-l'alțï miniștri sînt numaï pentru* decor *și* figurațiune, *personagiï mute ale Comedieï Parlamentare. In acest caz* absolutismul *regimuluï nostru reiese și maï bine și va legitimiza o luptă fățișă contra aceluia care pînă acuma a tras ițele și sforele în umbră, dar care acum găsește momentul oportun să apară la lumină.*

Pînă diseară însă nu este multă vreme. Să așteptăm dar evenimentele înainte de a trage definitiva încheere.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Ultime știrï

Cine-va observa că președintele de tribunal C. Paraschivescu n'a fost văzut încă la spectacolul de la Opler.

— De ce nu s'o fi ducînd la Opler, întreba X?

— Pentru că, răspunse Z, la Opler este un gimnastic care așează jos o plasă de siguranță; și, înțelegï cînd a auzit Paraschivescu despre plasă.....

— Ași, n'aï ghicit, zise cel-l'alt.

— Da de ce?

— Paraschivescu nu merge la Opler pentru alt motiv.

— Pentru care?

— Pentru că este obligat să meargă la Luther! ?.....

***

Un ultim cuvînt al D-luï P. P. Carp.

Un amic îl întreabă dacă va susține un minister Catargiu fără junimiștï în cazul cînd D-l Catargiu ar forma un asemenea minister.

— Iï voiŭ da vot de blam în viitoarea Cameră, respunse șeful.

— Dar dacă nu veï fi ales?

— Atuncï îï voiŭ da vot de blam de la Țibăneștï.

Vax.

Madagascarul francez

Protectorat saŭ anexiune? — Ce e Madagascarul.—Locuitoriï.—Comerțul.— Bogățiile naturale

In urma căderiï capitaleï Madagascaruluï în mîinile francezilor, hovașiï aŭ renunțat la orï-ce altă rezistență, ast-fel că expediția poate fi considerată ca și terminată. Generalul Duchesne ar fi și încheiat — se zice — un tratat provizoriŭ care ar coprinde ca principală dispoziție instituirea unuï riguros protectorat al Franțeï asupra insuleï, (cam în condițiile protectoratuluï asupra Tunisuluï) menținîndu-se pe tronu-ï vasal regina Ravavalo a III-a și exilîndu-se din insulă bărbatul eï care în acelașï timp era și primul-ministru al țăriï.

Protectorat saŭ anexiune?

Nu se știe firește, dacă guvernul francez se va maï mulțămi azï cu acest tratat; instrucțiile generaluluï Duchesne datează, în adevăr, cam de mult, și poate nicï nu se prevedea atuncï că triumful corpuluï expedițional va fi atît de repede și de strălucit.

Atîta se știe că în Franța e foarte puternic curentul care pretinde *anexiunea* insuleï. Deputatul de Mahy, fost ministru al Coloniilor, duce de maï mult timp o campanie, nu fără succes, pentru această ideie a definitiveï anexiunï a Madagascaruluï.

Nu de mult, D. de Mahy a publicat un articol în *Figaro* arătînd că necesarmente Franța tot va trebui să ajungă odată aicï, — de aceea, maï bine acum, de cît să maï aștepte nouï conflicte și nouï războaie.

Ce e Madagascarul

Orï cum s'ar desvolta însă în viitor relațiile dintre Franța și Madagascar, rămîne acest fapt de mare importanță politică și economică maï ales, că Franța a pus mîna pe un teritoriŭ de 591.563 kilometri pătrațï, ceea-ce însemnează cu 50.000 de kilometri pătrațï maï mult de cît e întinderea întreguluï imperiŭ german.

Locuitoriï insuleï

E adevărat că în ce privește populația insuleï, ea e destul de rară. O statistică, aproximativă chiar, nu există. Uniï socotesc că ea nu se urcă la maï mult de 4 și jum. milioane, pe cînd alțiï o prețuiesc la 6. In tot cazul ea nu trece peste această din urmă țifră.

Populația aceasta se împarte după naționalitate în două părțï cam egale: *hovașiï* malaezï și *sakalavașiï* africanï. Ceï dintîiŭ sînt rasa superioară, rasa domnitoare.

Comerțul

Hovașiï aŭ adoptat deja oare-care civilizație europenească, cel puțin într'atît că și-aŭ apropriat multe din așa zisele *necesitățï* ale vieții civilizate.

Multe producte europene aŭ început deja a-șï găsi debușeul aaï, și de sigur că comerțul va lua un avînt destul de considerabil îndată ce se vor construi căï de comunicație și maï ales o linie ferată de la Maiunga la Tananarivo, fără de care de alt-fel francezii nicï n'ar putea să-șï menție stăpînirea asupra insuleï.

Bogățiile naturale

Insula e afară de aceasta foarte bogată în producte naturale de tot felul și se dă cu socoteala că s'ar găsi mine foarte bogate.

In adevăr, de și legile hovașilor oprese sub grea pedeapsă d'a se căuta în pămînt după minerale, totuși s'a găsit deja fier, aramă, sare, argint aur și chiar pietre scumpe.

Ba se asigură că insula ascunde în sînul eĭ un strat bogat de cărbunĭ pe o întindere nu maĭ puțin de 3000 de kilometri pătrațĭ!

Cu Madagascarul ar fi cîștigat ast-fel Franța o colonie maĭ prețioasă chiar de cît Tunisul și coloniile indo-chineze.

Vest.

CRONICA JUDICIARA

Cățeaua doctoruluĭ

La Tîrgoviște este un club botezat *Dîmbovița*, probabil pentru bunul cuvînt că barii acolo curg ca pe apa celebruluĭ rîŭ care dă Bucureștilor, cea maĭ microbiană dintre ape. Pe lîngă club, maĭ există și un doctor care se numește Besteleĭ și pe care p. t. publicul l'a poreclit *Feșteleĭ*. Și fiind-că Dîmbovița este și un județ, și trebuie să aibă și un medic primar, acest medic este D-torul cu pricina.

Și iată pricina pentru care azĭ sala judecătorieĭ locale răsună de glasul avocaților, precum salele clubuluĭ *Dîmbovița*, aŭ răsunat de palmele pe care le-a primit — vaĭ! oroare și maledicțiune, însușĭ Domnul doftor. Și de la cine mă rog? De la un pîrlit de chelner D-le, de la un mitocan care nu știe să primească palme fără a le întoarce.

Doctorul Besteleĭ în una din serile trecute juca la club și era fericit de oare-ce cîștigase vre-o șapte-zecĭ de leĭ! In acest avînt de mulțumire a uitat să plătească consumațiunile ce le făcuse în cursul jocului. Fiind readus la amintirea realitățeĭ și a plățeĭ de chelnerul Anestin care'l servise, doctorul a răspuns prin-tr'o palmă dată pe obrazul obraznicului.

Mitocan și neobrăzat acesta nicĭ una nicĭ două, își sumecă mînicele, scuipă în palme și trosc! pleosc! răsuna fața doctoruluĭ că parecă era la circ *Coco* și *Adolfo* care se pălmuiaŭ. Lucrurile nu s'aŭ mărginit numaĭ la atîta. Chelnerul luase vînt și după palme, mîna-ĭ sacrilege se încleșta în chica doctoruluĭ care începu să fie dat «tava» și «cățeaua» de parecă asistaĭ la alegerile generale cu anticipațiune.

Pînă să sară ceĭ-l'alțĭ jucătorĭ, bietul doctor cu părul vălvoiŭ, cu obrazul înroșit și înfierbîntat, a șters-o binișor pe scară, fără să maĭ ceară adresa chelneruluĭ.

Se înțelege că a doua zi procurorul a făcut procesul-verbal cuvenit și ambele părțĭ aŭ ajuns înaintea judeluĭ de ocol. Aicĭ doctorul e în largul luĭ; judecătorul fără să admită martorĭ pîrîtuluĭ ca să dovedească că el a fost pălmuit maĭ întîiŭ, îl osîndește la *treĭ lunĭ de pușcărie*.— Chelnerul a făcut apel așa că palmele doctoruluĭ vor reveni înaintea tribunaluluĭ.

Orĭ cum ar fi, dragă doctore, s'ar putea zice, fără exagerațiune, că aĭ cam *feștelit-o*.

Chițibuș.

Turburarile din Constantinopol

Nota Porțeĭ

CONSTANTINOPOL, 30 Sept. — Răspunsul Porțiĭ contestă în parte acusațiunile în privința exceselor la care s'ar fi dedat autoritățile și populația turcească. Atribue cele maĭ marĭ culpabilitățĭ Armenilor și zice că numaĭ doĭ străinĭ aŭ fost arestațĭ, din causa asemănăriĭ lor cu niște armenĭ, dar că aŭ și fost pușĭ în libertate.—Nota zice încă că o comisiune se ocupă cu afacerea relativă la arestările în masă; ea comunică măsurile luate pentru siguranța și liniștirea creștinilor și a străinilor anunțînd că Șeik-ul-islam precum și autoritățile aŭ publicat proclamațiunĭ asigurătoare la adresa softașilor și a populațiuneĭ, că s'aŭ luat toate măsurile de precauțiune necesare și că s'aŭ dat instrucțiunĭ severe autorităților și forțeĭ armate.

In fine nota mulțumește puterilor pentru oferta lor de intervenire.

Noĭ agitațiĭ. — La Trebizonda

CONSTANTINOPOL, 30 Septembre. — Diferite indiciĭ arată că comitetul armean își continuă activitatea; *s'a răspîndit sgomotul că acest comitet s'a pus în relațiunĭ cu comitetul macedonean* și că prepară atentate la Constantinopol.

Din partea turcească de asemenea oarecarĭ elemente carĭ scap or căruĭ control mențin emoțiunea prin știrĭ alarmante și placarde ațîțătoare carĭ s'aŭ găsit în diferitele cuartiere ale orașuluĭ.

Nicĭ un incident noŭ.

Garda din Ildiz-Kiosk a fost întărită.

CONSTANTINOPOL, 30 Septembre. — *Numărul armenilor măcelărițĭ la Trebizonda se urcă la 200*

Populația creștină de diferite riturĭ care locuește un cartier separat fiind expusă la atacurĭ, a fugit în citadela unde este internată.

CONSTANTINOPOL, 30 Septembre. — Ambasadorul Englitereĭ a fost primit erĭ în audiență de către Sultan.

Ministrul de finanțe al Muntenegruluĭ Matanovicĭ, în trecerea sa prin Constantinopol, a fost primit de Sultanul, care i-a conferit marele cordon al Medjidieĭ.

Deșertarea bisericilor armeneștĭ, care conțineaŭ 2404 persoane, s'a terminat.

Refugiațiĭ es din bisericĭ

CONSTANTINOPOL, 29 Septembre. — Dragomaniĭ ambasadelor aŭ promis să ia numele tuturor armenilor refugiațĭ în bisericĭ și să garanteze siguranța lor, afară de a celor acuzațĭ de crime. Această din urmă clauză a făcut să cază în ceea ce privește biserica din Pera încercarea dragomanilor de a ajunge la o învoială. Incercarea lor a reușit pentru biserica Kumpaku și se speră că cu tot eșecul semnalat, să se ajungă la deșertarea tuturor bisericelor.

CONSTANTINOPOL, 29 Septembre. — Deșertarea bisericelor, începută erĭ, a continuat azĭ cu succes. Din ordinul Sultanuluĭ, Said Pașa a mulțumit tuturor ambasadorilor pentru intervenirea lor în vederea deșertăriĭ bisericelor.

Cercurile politice consideră primirea interveniriĭ oferită de către ambasadorĭ, deși această intervenire ese din prerogativele representanților străinĭ,— ca un act de politică înțeleaptă și de umanitate a Sultanuluĭ.

Se laudă atitudinea autorităților turceștĭ cu ocazia interveniriĭ dragomanilor.

Cîte-va corăbiĭ s'aŭ întors la stația lor de vară.

Papa nu e bolnav

ROMA, 30 Septembre.— Știrile răspîndite în privința boliĭ Papiĭ sînt cu desăvîrșire lipsite de temeiŭ. D-nu Lupponi, doctorul Sfîntuluĭ Părinte a declarat în mod categoric că este un an de zile de cînd Papa este sănătos că ia hrana sa obișnuită și că își îndeplinește toate ocupațiunile sale. Ierĭ și azĭ a acordat maĭ multe audiențe; va presida mîine comisiunea cardinalică pentru biserica din Orient.

Gimnaziile romîne din Transilvania

BUDAPESTA, 30 Septembre. — Wlasszics, ministru al instrucțiuneĭ publice, a declarat comisiuneĭ de finanțe că face să se supravegheze de aproape gimnaziile romîne. A făcut să se confisce în timpiĭ din urmă multe cărțĭ de învățămînt privitoare la naționalitățĭ și a făcut să se redigeze alte cărțĭ de acelaș gen carĭ nu vor putea fi criticate.

Cronica Teatrală

Hamlet.— Debutul D-șoareĭ T. Gheorghiu

Aseară a fost a șasea representațiune a luĭ *Hamlet* și sala încă era plină. Cu toate că geniala pisă Hamlet e o *reluare*, totuși Nottara prin artisticul săŭ joc a știut să acordeze atențiunea publiculuĭ, și să reușească a ține pe afiș *timp de o săptămînă, o dramă*, lucru aproape imposibil în țara romînească.

D-na Romanescu a cedat rolul săŭ D-șoareĭ T. Gheorghiu, o tînără debutantă care ar putea promite mult. De la aceste promisiunĭ și pînă la a juca pe *Ofelia* vaporoasa și geniala făptura a imaginațiuneĭ luĭ Schachespeare, maĭ este o mică distanță, pe care, trebue să o recunoaștem, tînăra debutantă, nu a putut-o percurge. E vina D-sale? Cred maĭ vinovată direcțiunea care încredințează asemenea rolurĭ unor artiștĭ cărora nu le lipsește buna voință, dar pe carĭ puterile îĭ tradează.

Așa fiind D-șoara Gheorghiu s'a mărginit să copieze pe D-na Romanescu și copia este cu desăvîrșire departe de original.

Pentru Nottara acelaș succes, aceleașĭ aplauze. Se simte însă că artistul e obosit și răgușit.

Emil.

TRAGEREA LOTERIEI

Expozițieĭ Cooperatorilor din țară

No. 80,074 a câștigat 10,000 leĭ
„ 97,648 „ 5,000 „
„ 145,727 „ 1,000 „
„ 71,380 „ 1,000 „

Următoarele 10 numere aŭ câștigat câte 500 leĭ:

95,022, 118,659, 106,586, 102,908, 127,560, 21,145, 32,384, 431, 97,329, 3,769

Următoarele 20 numere aŭ câștigat câte 200 leĭ:

135,826, 116,169 145,216, 134,031, 108,732, 41,075, 13,031, 8,006, 19,360, 12,446, 90,260, 22,604, 106,409, 142,211, 113,586, 140,820, 30,566, 104,587, 70,881, 17,480.

Următoarele 40 numere aŭ cîștigat cîte 100 leĭ:

140,878, 106,373, 98,249, 125,514, 110,128, 30,190, 81,480, 146,664, 22,096, 90,386, 782, 31,197, 130,422, 141,704, 1,140, 1,272, 8,416, 117,917, 122,925, 18,734, 11,361, 134,488, 138,224, 123,594, 135,167, 133,431, 148,667, 118,529, 22,392, 23,224, 61,274, 34,027, 39,461, 16,437, 69,963, 26,107, 15,659, 10,180, 58,771, 77,728.

Știrĭ Mărunte

* Suntem informațĭ că marele magasin Au Gout Parisien din strada Lipscanĭ 11 va pune în vînzare în fie-care lunĭ marĭ soldurĭ de mărfurĭ cu prețurĭ foarte scăzute.

* Anunțăm cititorilor noștri încetarea din viață a coloneluluĭ Badea Dan. Ceremonia funebră a avut loc ierĭ la domiciliul defunctuluĭ strada Batiște No 34, iar înmormîntarea s'a făcut la comuna Cireșin, plasa Gălășeștĭ, județul Argeș.

Trimitem familieĭ decedatuluĭ expresiunea sentimentelor noastre de condoleanță.

La concursul de admitere în anul întîiŭ al școaleĭ de podurĭ și șosele aŭ reușit următoriĭ candidațĭ: Capșa C G.; Roșu V.; Costinescu G. N; Tocilescu V. A.; Georgescu A.; Orghidan C.; Eraclide L; Henghel'e L; Mareș C. N.; Ifrim N. G; Moțoĭ I.; Moisiu Gh.; Marinescu Al; Rusescu C; Pastia D.; Naum D.; Teller L.; Budu P.; Călugăreanu A.; Hornstein Em.; Macarie Gr.; Anghelescu Gh.

INFORMATIUNI

Ultima fază a crizeĭ

Regele s'a întors erĭ la orele cincĭ și jumătate din Sinaia.

La gară afară de casa militară nu-'l așteptaŭ decît D-niĭ L. Catargiu și general Poenaru.

Intrînd în salonul regal, regele s'a întreținut vr'o două minute cu D. L. Catargiu apoĭ a schimbat cîte-va cuvinte cu D-niĭ generalĭ Vlădescu și Poenaru.

***

In raporturile dintre partide nimic noŭ. Situația e aceeaș, de zece zile. Partidele istorice n'aŭ căutat de loc s'o limpezească.

Ele aŭ asigurat regeluĭ un ascendent foarte mare asupra partidelor de guvernămînt, spunînd mereŭ:

— Regele să hotărască!

***

Impresia generală e că liberaliĭ vor veni la putere, aceasta ar fi consecința logică a situațiuneĭ dela care, — zic liberaliĭ, — nu se poate sustrage nicĭ regele.

Conservatoriĭ serioșĭ și marcanțĭ sînt deja împăcațĭ cu ideia venireĭ la putere a liberalilor. Eĭ nu maĭ aŭ nicĭ o speranță, că regele îĭ va opri la putere.

***

Pînă diseară situația se va lămuri și mîine poate vom avea un noŭ guvern, guvernul liberalilor, căcĭ acest partid nu maĭ vorbește de un guvern al țăriĭ ci cu emfază spune mereŭ:

— Vine guvernul nostru!

***

Consiliul de miniștri este convocat pe azĭ la orele zece sub președinția regeluĭ.

O nouă lovitură

Guvernul unguresc printr'un decret regal a desființat caracterul național romîn al celor 21 de școlĭ primare grănicereștĭ din județele Făgăraș, Sibiiŭ și Huniedioara. Conform acestuĭ decret frumoasele școlĭ grănicereștĭ devin școlĭ de stat cu limba de propunerea exclusiv ungurească, iar administrarea fondurilor grănicereștĭ va fi direct controlată de o comisiune instituită de ministerul ungar de instrucție.

Pentru a se vedea cît de arbitrară și provocătoare este această dispoziție a ministruluĭ ungar, trebue să reamintim istoricul acestor școlĭ.

***

In 1750 împărăteasa Maria Tereza drept recunoștință pentru vitejia ostășească a romînilor a înființat treĭ regimente grănicereștĭ romîne, cu desăvîrșire independente. Ele s'aŭ înființat în comitatele Bistrița-Năsăud, în Făgăraș, Sibiŭ și Huniedioara și în Caraș-Severin din Banat.

Regimentele din Năsăud și Banat aŭ fost dotate cu domeniĭ întinse pentru ca din veniturile lor să se înarmeze și să se îmbrace grăniceriĭ în caz de războiŭ.

Cât pentru regimentul grăniceresc din Sibiŭ, el a primit o subvenție anuală de la curtea din Viena în acelaș scop, subvenție care a fost administrată de ofițeriĭ regimentuluĭ.

***

Grăniceriĭ aŭ decis încă în secolul trecut ca subvențiile să nu le cheltuiască, ci să le adune pentru formarea unuĭ fond comun destinat a ajuta pe grăniceriĭ ceĭ bătrînĭ. Eĭ n'aveaŭ nevoe de uniforme milităreștĭ, căcĭ la războiŭ se duceaŭ în costumul lor pitoresc.

Cu timpul fondul grănicerilor a crescut, așa că în 1851, când regimentele s'aŭ desființat, el se urca la suma de aproape 200 miĭ de florinĭ, economia unuĭ secol întreg de muncă și luptă.

Considerînd, însă, că această sumă aparține de drept grănicerilor, împăratul Frantz Iosef a dispus ca fondul să fie administrat tot de foștiĭ grănicerĭ și de descendențiĭ lor.

***

Consiliul de administrație al acestor fondurĭ a înființat de la 1851 și pînă azĭ 21 de școlĭ primare romîne prin cele 21 de comune romîne granicereștĭ; localurĭ frumoase, aproape toate cu etagiŭ. Fiecare școală are cîte douĭ și treĭ institutorĭ retribuițĭ din aceste fondurĭ.

Tot din aceste fondurĭ primeaŭ cîte o mică pensie vechiĭ ofițerĭ grănicerĭ, precum și familiile lor scăpătate.

Starea înfloritoare a școlilor dirigiate de baronul colonel Ursu, eroul de la Custozza, a fost un spin în ochiĭ ungurilor, așa că cuprinșĭ de invidie și de șovinism, eĭ aŭ maghiarizat printr'un simplu decret aceste școlĭ sechestrînd și fondurile grănicereștĭ.

Ast-fel se inaugurează în Ungaria era de pace!

O crimă

Inginerul Ostapovicĭ, supraveghiă orul lucrărilor de la spitalul Parachioĭ, plasa Silistra, județul Constanța, a fost asasinat Jouĭ la amiazĭ de către grecul Iani, circiumar în localitate, în complicitate cu un brigadier de la pădurile statuluĭ.

Asasinatul a produs o profundă impresie în Dobrogea și imediat procurorul din Constanța, sub-prefectul și medicul plășiĭ aŭ plecat la Parachioĭ pentru a face anchetă.

Congresul social democrat de la Breslau s'a închis Sîmbătă. Viitorul congres se va ține la Gotha.

Locotenentul Filostrat a fost pornit alaltăierĭ din Marsilia și va sosi la opt Octombre în Constantinopole și la 11 în Galațĭ, însoțit de d. căpitan Gorgăneanu.

D. căpitan Minculescu îmbolnăvindu-se a rămas în Marsilia.

Congresul liberalilor

Congresul liberalilor s'a întrunit erĭ după amiazĭ la orele două și jumătate în sala Hugo.

Dată fiind situația critică de azĭ, toată lumea se aștepta la vr'o declarație importantă din partea șefilor liberalĭ.

D. Dim. Sturdza s'a mulțumit însă a repeta discursurile sale anterioare rostite prin întrunirile publice.

Am întrebat pe un liberal fruntaș, de ce D. Sturdza n'a arătat ce vrea să facă dacă vine la guvern:

— Ce să vorbească, dacă nu știe de e în opoziție saŭ la guvern?

***

La congres aŭ luat parte toate căpeteniile partiduluĭ: D-niĭ Dim. Sturdza, Eugen Stătescu, N. Fleva, P. P. Poni, P. S. Aurelian, Gh. Mîrzescu, C. Nacu, Ferechide, P. Grădișteanu, Giani, Al. A. Beldimanŭ, G. C. Cantacuzino, Em. M. Porumbaru, Delavrancea, G. D. Palladi, C. Stoicescu, etc.

Din provincie am văzut pe faimosul Nae Dimancea din Piteștĭ, pe D-niĭ N. Săveanu, Nicorescu, Ștefănescu Gogu, Cocias. Sassu, C. T. Grigorescu, Radu Stanian, G. C. Dobrescu, Dincă Schileru, Iunian, N. T. Popp, Epurescu, Rose Stefănescu, Kirițescu, Simulescu, Ghelmegeanu, frațiĭ Lecca, etc.

In total aproape 300 de delegațĭ.

***

D. Dim. Sturdza deschizînd congresul denunță pe ciocoĭ drept niște reacționarĭ lacomĭ și vîndițĭ străinilor, carĭ n'aŭ nicĭ un dor de țară și n'aŭ făcut nimic pentru talpa țăriĭ, ci numaĭ pentru cîțĭ-va favorițĭ aĭ lor. Vorbește apoĭ despre colonel Capșa, despre panamaua din Galațĭ, legea minelor, legea maximuluĭ, incidentul de la Sinaia; despre libertatea alegerilor și în fine despre toate lucrurile compromițătoare pentru conservatorĭ și pe carĭ le știe toată lumea și le citește zilnic în *Voința* și în *Gazeta*.

Apoĭ D. Sturdza a încheiat accentuînd că conservatoriĭ aŭ ajuns acolo unde se află prin propriele lor greșelĭ și abuzurĭ, pe cîtă vreme liberaliĭ aŭ dat dovadă că sînt un partid de ordine și legalitate, carĭ nu recurg nicĭ la violențe de stradă, nicĭ la pronunciamente milităreștĭ pentru a răsturna guvernele. Acum partidul liberal,—zice D. Sturdza,— trebuie să se organizeze bine și să fie gata pentru orĭ-ce eventualitate.

***

Sfîrșind discursul, D-nul Dim. Sturdza chiamă întîiŭ pe delegațiĭ județuluĭ Argeș, carĭ împreună cu comitetul executiv al partiduluĭ se retrag în restaurantul Hugo pentru a chibzui asupra organizăriĭ partiduluĭ în vederea alegerilor.

Rînd pe rînd urmează apoĭ delegațiĭ din Bacăŭ, Botoșanĭ, Brăila, Buzĕŭ, Covurluĭ, Dolj, Dorohoiŭ, Fălciŭ, Gorj și Ialomița.

Azĭ vor urma cele-l'alte județe.

Ședința de mîine promite a fi maĭ animată și maĭ interesantă, dacă se va rezolva azĭ criza.

Ne facem o plăcere a anunța că D-l B. Gănescu, distinsul avocat, care era de o lună de zile bolnav, este astă-zĭ cu desăvîrșire restabilit.

Jandarmiĭ asasinĭ

D. prim procuror Savel Manu din Iașĭ a fost Vinerĭ la Belceștĭ, pentru a constata cazul sinucidereĭ luĭ Ion Stănică. Ancheta a stabilit faptele în modul următor:

Consilieruluĭ comunal Harbuz i s'a furat o pereche de boĭ. Bănuiala consilieruluĭ a căzut pe Stănică. Harbuz se adresează la jandarmiĭ Ionescu și Vasiliu de la compania Podul Iloaieĭ. Aceștia duc pe Stănică la primărie. Stănică neagă și atuncĭ este luat la bătae de jandarmĭ. A fost bătut cu niște hățurĭ în 7 rîndurĭ. Toată pielea i-a plesnit și sîngele s'a scurs aproape în întregime. La fiecare rînd de bătae Harbuz aducea jandarmilor cîte 2 litrurĭ de vin pentru a'șĭ reface puterile.

Stănică, spune *Jurnalul*, perzînd sîngele nicĭ nu s'a maĭ putut scula de jos. A fost dus cu carul acasă unde a stat în pat 2 zile. A treia zi sculîndu-se din

---

FOIȚA ZIARULUI «ADEVERUL»

66

BĂUTOAREA DE SINGE

PARTEA a II-a

JANE LA ROUSSE

VII

Urmările unuĭ foc de revolver

— Nu, răspunse Jane cu nervozitate... dar de sigur vom găsi. Nu m'am gîndit la asta și, cum zicĭ, trebue să căutăm.

— De alt-fel, zise Bridard, voiŭ căuta și eŭ, și ne vom maĭ vedea.

— Da... și pe urmă eŭ maĭ am un plan.

— Ce plan?

— Să mă duc chiar eŭ în strada Compaus... De o femeie să ferește cine-va maĭ puțin, și aș putea fără să fiŭ bănuită...

— Vezĭ să nu compromițĭ afacerea! gîndește-te că e în interesul ureĭ d-tale ca să isbutim...

— Știŭ...

— Căcĭ o urăștĭ ș'acum, nu-ĭ așa?

Jane la Rousse se ridică cutremurîndu-se și aruncă agentuluĭ o privire plină de patimă.

— Da, da, răspunse cu un zîmbet sinistru; și-mĭ așĭ da tot sîngele ca să-mĭ ajung scopul pe care am să-l urmăresc de acum! Inima uneĭ mame nu poate cuprinde maĭ multă dragoste pentru copilul eĭ decît a fost ura care am avut-o pentru această nenorocită. Dumnezeŭ a vrut să fie așa... Nimenĭ nu poate să scape de soarta luĭ... și a trebuit ca a mea să se împlinească pînă la sfîrșit...

«Decĭ, poțĭ conta pe mine! Voĭ fi pretutindenĭ, la Belleville, în strada Anjou, la Temple, pretutindenĭ unde va fi o informație saŭ un indiciŭ de cules; asta este nu-ĭ așa? ceea-ce aștepțĭ dela mine.

— Intocmaĭ.

— Și d-ta de asemenea n'o să-mĭ ascunzĭ nimic din ce veĭ încerca?

— Iți făgăduiesc.

— Aide, dar, domnule, și peste puține zile veĭ ști ce e în stare *Jane la Rousse*.

Bridard îĭ dete întîlnire pentru a doua zi, ca să se maĭ înțeleagă asupra unor amănunte, și era să plece, cînd Jane îl opri.

— Inc'o vorbă, zise ea preocupată.

— Ce? întrebă Bridard.

— Astă seară ce-aĭ de gînd să facĭ?

Bridard stete un moment la îndoială.

— Mĭ-aĭ făgăduit că n'o să-mĭ ascunzĭ nimic din ce veĭ încerca, zise Jane zîmbind.

— Așa e... să jucăm dar cu cărțile pe față, în interesul comun. Eĭ bine, astă-seară...

— Unde-o să te ducĭ?

— In strada Compaus.

— Singur?

— Nu, cu Mortimer... care are să se întîlnească acolo cu mica Edmeea.

— Așa?... Iată o informație... Și dacă aș avea să-țĭ vorbesc?

— Mă veĭ putea găsi acolo toată seara.

De astă-dată, Bridard se depărtă.

Așa cum spusese, dup' amiazĭ se duse în strada Bretagne, unde de alt-fel nu află nimic noŭ.

Apoĭ prînzi la un birt și, însfîrșit, pela opt ceasurĭ, sună la apartamentul din strada Tronchet.

Găsi pe Mortimer așteptîndu-l cu nerăbdare.

— Insfîrșit viĭ! îĭ zise; de-aĭ ști cît m'a turburat biletul d-tale de azĭ dimineață.

— Cred, zise Bridard zîmbind.

— Așa dar, e adevărat, aĭ văzut-o, i-aĭ vorbit?

— Da. Și poțĭ să-țĭ închipueștĭ că am vorbit maĭ ales de d-ta.

— A! o să mă conducĭ la dînsa?

— Da?

— Cînd?

— Chiar acum.

— Ah! scumpă, scumpă Edmeea! îngînă Mortimer înăbușind o exclamație de fericire.

Pentru or-ce întîmplare, dăduse deja ordin să se pregătească o trăsură.

Iși aruncă un pardesiŭ pe umerĭ și se îndreptă spre ușă tîrînd pe Bridard după dînsul.

Dar în prag se opri, cu o mișcare de stupefacțiune.

O femee îl aștepta.

Și cum voia s'o întrebe ce poftește, necunoscuta ridică vălul care-ĭ acoperea fața.

Era Gilberta!

XI

Gilberta

— D-ta, D-ta aicĭ! exclamă Mortimer, neputîndu-șĭ stăpîni surprinderea.

Tînăra femeie dete din cap cu tristețe și făcu cîțĭ-va pașĭ în salon.

— Dar ce vreĭ? insistă tînărul urmînd-o.

— Voiŭ să-țĭ vorbesc, răspunse Gilberta.

— Despre ce?

— Despre Edmeea.

— Sora D tale?

— Da, Domnule... despre sărmana mea soră, și sper că din prietenie pentru dînsa, veĭ consimțĭ să m'ascultĭ.

Mortimer arătă un scaun tinereĭ femeĭ și voia să facă semn luĭ Bridard ca să-ĭ lase singurĭ.. dar Gilberta îl opri.

— Nu zise, Domnul poate să rămînă, și sunt chiar mulțămită că poate să audă ce am să spun..,

Se făcu o scurtă tăcere.

Apoĭ tînăra femee ridică ochiĭ spre Mortimer.

— In momentul cînd veniam, îĭ zise, D-ta voiaĭ să plecĭ?

— In adevăr, răspunse Mortimer.

— Și fără îndoială voiațĭ să mergețĭ în strada Compans, la Belleville?,.

— Dar...

— A, nu căutațĭ să-mĭ ascundețĭ nimic... căcĭ știŭ tot...

— Cine țĭ-a spus?

— Edmeea.

— Și țĭ-a spus că mă așteaptă?

Gilberta închise ochiĭ ca și cînd o suferință vie i-ar fi coprins inima.

— Numaĭ dimineața pot s'o văd, zise ea cu un accent dureros, și încă și atuncĭ numaĭ din cînd în cînd... Ducoudray a oprit-o și n'ar vrea s'o expun la imputărĭ din partea luĭ..

«Da, pe ascuns, cu fața ascunsă sub văl ca o vinovată, numaĭ așa pot să pătrund din cînd în cînd în acea casă care ar trebui să fie a mea.

— Gilberta tăcu un moment ca să respire.

Era adînc impresionată, suspinele-ĭ înecaŭ gîtlejul și făcea sforțărĭ uriașe ca să își stăpînească emoțiunea.

Din parte-ĭ, Bridard devenise atent de la primele vorbe pe care ea le rostise.

Un gînd ciudat îĭ veni.

Se ridică.

— Mă iartă, doamnă zise, că te întrerup, dar aș avea să te întreb ceva înainte de a continua...

— Ce întrebă Gilberta?

— Zicĭ că te ducĭ în strada Compans, în ascuns, cu un văl pe față, luînd în sfîrșit miĭ de precauțiunĭ ca să nu fiĭ văzută?...

— Da.

Dar.. numaĭ dimineața?

— Numaĭ.

— Seara nicĭ-odată?

— Nicĭ o-dată.,. Dar de ce aceste întrebărĭ?

— Așa de exemplu, urmă Bridard fără a răspunde și urmărindu-șĭ numaĭ ideia luĭ, aseară, n'aĭ fost?

In loc d'a răspunde, Gilberta se ridică la rîndul eĭ și, cu privirea arzătoare, se apropie de Bridard.

— Să vedem, zise ea cam zăpăcită, explică-te maĭ bine, Domnule... Eraĭ așa dar erĭ în casa din strada Compans?

— Intre zece și un-spre-zece.

— Și aĭ văzut intrînd o femeie?

— Da.

— Cine a putut să fie?

— Tocmaĭ așta e ceea ce m'ar interesa și pe mine... Nu știŭ încă, dar voiŭ ști!...

(Va urma)

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 1 Octombre (12 Octombre 1895

5% Renta r. p.	103 1/	Acț. B. Agricole	222
5% Renta am.	101 3/4	Dacia-România	404
5% " (92–93)	100 3/4	Naționala	415
5% " am.	97 1/4	Patria	100
6% Oblig. rur.	103	Construcțiil	176
Pensiuni	285	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc	98 1/4	Londra	25.22 1/2.20
5% " (1890)	98 3/4	Paris	99.90.80
5% Fonc. rur.	94 1/2	Viena	209 3/4 1/2
5% " urb.	102	Berlin	123.40.35
6% " "	91 3/8	Belgia	99.10
6% " " Iași	81 7/8	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	—	Avans. " v.	6
Banca Naț.	1575	" C. dep.	6 1/2

pat într'un moment de enervare produs prin anemia creierului, s'a suit într'un copac nalt unde s'a spînzurat.

Atît jandarmiĭ cît și consilierul Harbuz aŭ fost arestațĭ.

— —

Mulțĭ cititorĭ aĭ acestuĭ ziar ne trimit denunțurĭ pe carĭ sîntem cu regret siliți a le arunca la coș. In josul acestor denunțurĭ găsim o iscălitură pe care nu o putem citi.

Rugăm pe persoanele carĭ ne trimit aseminea denunțurĭ să le iscălească *cu o slovă ceteață*, adăogînd *numele stradeĭ* și *numărul caseĭ*. Cu această formalitate putem chiar controla veracitatea denunțurilor.

In caz contrariŭ vom continua a le arunca la coș.

De la bacalaureat

Următorul nostim și foarte autentic răspuns ni se comunică de la examenele ținute în ultima sesiune la Iași.

La Istoria Romînilor, profesorul întreabă pe o jună candidată;

— Ce știĭ d-ta despre Eterie ?

Răspuns :

— *Eteria era soția luĭ Tudor Vladimirescu !!*

Italieniĭ victorioșĭ

KOMA, 1 Octombre. — *Agenția Stefani* află din Massaua, că ras-ul Mangașa a fugit la 9 Octombre spre Sud cu o parte a trupelor sale dinaintea trupelor generalului Baraheri. Cele-l'alte trupe ale rasuluĭ Mangașa s'aŭ împrăștiat.

Aproape 1300 de tigrenĭ din Șoa aŭ ocupat o posiție tare la Debraailat; trupele italiene i-a gonit de acolo; aŭ avut vr'o două-zecĭ de morțĭ și maĭ mulțĭ rănițĭ.

Aceste știrĭ aŭ produs o impresie minunată. Ziarele se arată satisfăcute și relevează însemnătatea faptuluĭ de arme din Debraailat și consecințele ce va avea.

Se crede că ras-ul Alula este acela care comanda pe tigrenĭ la Debraailat.

ROMA, 1 Octombre. — Amănuntele lupteĭ din Debraailat confirmă strălucita purtare a trupelor italiene și înfrîngerea desăvîrșită a Tigrenilor, al căror șef principal a căzut rănit în mîinele Italienilor. Aceștia aŭ pus mîna pe lagărul ras-uluĭ Mangașa și l'aŭ ars.

Tigreniĭ carĭ veniaŭ din Șoa, eraŭ armațĭ cu puștĭ franțuzeștĭ, fabricate la St. Etienne în 1894.

INTIMPLARI

Lovit de un cal. — Aseară un jandarm călar, anume Polici, originar din T.-Severin, a fost atît de răŭ lovit de un cal, în cît după vre-o oră de suferințĭ a încetat din viață.

***

Sinucidere. — Un timplar din Călărașĭ, anume Iosef Wurm fiind atins de alienație mentală, s'a strangulat erĭ în casa sa.

Rusia și Bulgaria

SOFIA, 1 Octombre.—*Bulgarie*, ziarul palatuluĭ, răspunde luĭ *Novorosiiski Telegraph* care a zis că curentul rusofil devine din ce în ce maĭ tare în Bulgaria și că prințul e fără putere în contra acestuĭ curent.

Bulgarie zice că prințul nu încearcă nicĭ să oprească nicĭ să deturneze acest curent, că el este acela care îl îndreptează cu tărie și în mod hotărît în noul pat ce și-a săpat.

INTRE REGI

ROMA, 1 Octombre.—După *Popolo Romano*, regele Portugalieĭ nu va maĭ veni la Roma. Ziarul adaogă că regele Humbert făcînd cunoscut regeluĭ Carol că-l va primi, la Quirmal și Papa declarînd că în acest cas, el nu-l va primi, regele Carol a crezut să tranșeze dificultatea propunînd de a visita pe suveraniĭ italienĭ la Monza și de a veni apoĭ să presinte omagiile sale Papiĭ.

Regele Humbert n'a voit să se preteze la această combinație, care ar fi avut aerul uneĭ capitulărĭ față de Vatican.

Turburarile din Constantinopol

Agitația reincepe

VIENA, 1 Octombre. — *Corespondența Politică* află din Constantinopol că armeniĭ ca și turciĭ continuă atitudinea lor excitantă și contribue chiar cu banĭ.

Niște placarde s'aŭ afișat la Constantinopol atît de uniĭ cît și de alțiĭ. Acelea ale armenilor reclamă reforme, chiar o constituție. Acelea ale turcilor amenință cu acte extreme în casul cînd s'ar ceda armenilor reforme. Fac apel la musulmanĭ pentru a apăra islamul amenințat și veștejesc pe marele vizir pe care îl tratează de semi-engles.

Oare-carĭ persoane atribue aceste afișe cercurilor palatuluĭ carĭ voesc să întoarcă pe Sultanul de la intențiunea sa de a acorda reforme și a face să reiasă pe lîngă ambasadorĭ sentimentele ostile ale populațieĭ și primejdiile ce ar resulta de aci.

Pînă acuma s'aŭ adus 80 de cadavre la patriarhatul armenesc.

46 de armenĭ rănițĭ sînt în căutare la spital.

Parastas.—Noĭ demonstrațiĭ proectate

SOFIA, 1 Oct. — azĭ în timpul dimineței, s'a celebrat un parastas la biserica armenească pentru victimele măcelurilor din Constantinopol.

Aŭ asistat numeroșĭ macedonienĭ și bulgarĭ. Nicĭ un incident.

CONSTANTINOPOL, 1 Oct. — Activitatea comitetuluĭ armenesc nu încetează.

Ierĭ încă niște negustorĭ armenĭ aŭ fost silițĭ prin scrisorĭ de amenințărĭ să deschidă magasinele lor.

După o știre ce nu se poate controla, comitetul armenesc ar fi decis să organiseze demonstrațiunĭ nouĭ, avînd un caracter maĭ serios, în casul cînd chestiunea reformelor nu s'ar regula curînd într'un mod satisfăcător.

Pînă atuncia nicĭ o știre de acte noĭ de violență. De altminterea știrĭ demne de credință lipsesc din interior.

Cercurile politice cred că Poarta ar fi dispusă să reguleze repede chestiunea reformelor după propunerile puterilor. O decisiune în această privință trebue să se producă în curînd afară numaĭ dacă nu se vor întîmpla incidente noĭ.

Rascoala din Corea

NEW-YORK, 1 Octombre. — Amiralul Carpenter» telegrafiază ministruluĭ marineĭ că situația în Corea este foarte neliniștitoare.

Ofițeriĭ partiduluĭ desemnat sub numele de regal aŭ fugit la legațiunea Americeĭ.

După cererea însărcinatuluĭ de afacerĭ al Statelor-Unite un detașament de infanterie de marină va fi transportat la Seul de încrucișătorul *Worktome* care se află actualmente la Șemulpo.

Incrucișătorul «Petrel» va pleca de asemenea de la Ce-Fu la Șemulpo.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

București, 30 Septembrie 1895, 12 ore ziua

Inălțimea barometrică la . . .	0° 750 6
Temperatura aeruluĭ C° . .	15°.4
Vîntul puțin de la S. W.	
Starea ceruluĭ acoperit	
Temperatura maximă de erĭ	22°
" minimă de astăzĭ "	8°
Temperatura la noĭ a variat între +25° și +7°	

Erĭ timp frumos pînă seara. Noaptea puțină ploae care a continuat și astă-zĭ. Ploaea a fost aproape generală, cantitate maĭ mare aŭ fost în Moldova. Temperatura a crescut barometrul însă a scăzut.

Acum cerul acoperit și timpul liniștit Barometrul crește încet.

EDIȚIA III

ULTIME INFORMATIUNI

La palat

Nicĭ un consiliŭ de miniștri nu se ține azĭ la palat și e aproape sigur, că actualul minister nu se va întruni nicĭ odată în consiliŭ sub președinția regeluĭ.

***

D. general Manu a fost chemat azĭ la orele zece la Palat și imediat a fost primit în audiență de rege.

D-sa a eșit de la palat la orele 11 cînd a fost primit D. G. Gr. Cantacuzino, președintele Senatuluĭ, cu care regele s'a întreținut o jumătate de oră.

***

D. L. Catargiu a fost chemat la orele 11 și jumătate la Palat.

La orele 12 D. Lascăr Catargiu se află încă la Palat.

La ultima oră vom da rezultatul acestor audiențe.

Congresul liberalilor

Delegațiĭ liberalĭ s'aŭ întrunit din noŭ aseară la orele 8 în sala Hugo.

Consfătuirile aŭ durat pînă la orele 11.

Comitetul executiv s'a consfătuit în parte cu delegațiĭ județelor Iași, Ialomița, Mehedințĭ, Muscel și Neamțu.

Azĭ după amiazĭ urmează județele Tutova, Suceava, R.-Sărat, R.-Vîlcea, Prahova, Romanațĭ, Teleorman, Suceava și Vlașca.

Crima din Bacăŭ

Din Bacăŭ ni se scrie, că în noaptea de 30 Septembre, treĭ indivizĭ necunoscuțĭ s'aŭ introdus în casa D-luĭ Ionescu, tatăl grefieruluĭ tribunaluluĭ local.

In casă dormiaŭ bătrînul Ionescu cu soția sa. Cînd aŭ intrat bandițiĭ, s'aŭ speriat și ridicîndu-se aŭ întrebat :

— Cine e?

Bandițiĭ s'aŭ repezit la eĭ cerîndu-le banĭ. Biețiĭ bătrînĭ aŭ răspuns tremurînd că sînt săracĭ, că n'aŭ banĭ și abia aŭ din ce să trăiască.

Bandițiĭ aŭ luat atuncĭ la bătăĭ pe ceĭ doĭ soțĭ; sărmana bătrînă n'a putut rezista torturelor și spaimeĭ și a încetat din viață sub loviturile mizerabililor.

Atuncĭ nenorocitul bătrîn, îngrozit, a declarat că are 160 de leĭ ascunșĭ în soba de fer.

Bandițiĭ spărgînd soba aŭ scos un fișic de galbenĭ și aŭ dispărut repede.

Bătrînul e greŭ bolnav în urma bătăilor suferite și e puțină speranță, că va putea scăpa.

Parchetul anchetează, dar pînă acum nu s'a dat de urma bandiților.

— —

Prințul Ferdinand și principesa Maria aŭ vizitat ierĭ ocnele de la Slănicu-Prahova.

— —

De și lucrările portuluĭ Constanța încep abia la primăvară, totușĭ deja de pe acum cîte-va marĭ case comerciale din Englitera, Olanda, Belgia și Germania aŭ cerut autorizațiune de la ministerul lucrărilor publice pentru a putea construi depozite în localitate.

Un primar pălmuit

Un incident penibil s'a întîmplat Jouĭ seara în Turnu Severin.

Izbucnind un incendiŭ în casele D-luĭ Hergot, pompieriĭ șĭ-aŭ dat toate silințele ca să-'l stingă.

In mijlocul paniceĭ celeĭ maĭ marĭ, primarul Constantinescu s'a repezit asupra unuĭ sergent de pompierĭ dîndu-ĭ ordine într'un mod insultător. Acesta i-a răspuns, că nu ascultă de cît numaĭ de superiorul săŭ.

Iritat primarul a început să-l înjure, pînă cînd în cele din urmă sergentul pierzîndu-șĭ răbdarea i-a tras o pereche de palme.

— —

In *Adevărul* de alaltăerĭ, redactorul nostru *Vox*, pe baza unor informațiunĭ primite, a afirmat că D. Schmidt, autorul danțuluĭ Carolie, ar fi un fost chelner și un actual tăetor de bătăturĭ la băile Mitrașevski.

Din cercetările noastre, însă, am putut constata că D. Schmidt, autorul danțuluĭ, nu are nimic de comun cu tăetorul de bătăturĭ de la Mitrașevski. D-sa este un cunoscut profesor de danț și nimic maĭ mult.

— —

Amintim că biletele pentru reprezentația Delanuay-Benita, care se va da în folosul Societățeĭ Preseĭ, Miercurĭ 4 Octombre, în sala Băilor Eforieĭ, se găsesc de vînzare la Clubul Preseĭ, calea Victorieĭ.

Maĭ sînt încă de plasat cîte-va benoare și lojĭ de rangul I.

— —

Direcțiunea teatruluĭ Național a intrat în tratative cu renumita cîntăreață, D-na Emma Bellincioni, ca să cînte împreună cu trupa romînă de operă în stagiunea 1895-96.

— —

O criză ne maĭ pomenită bîntue actualmente importantul tîrg de pește din Galați.

Peștele mărunt proaspăt s'a vîndut și se vinde cu un franc coșul de 70 de chilograme! Biețiĭ pescarĭ sînt dezolațĭ și nu știŭ cum să-șĭ explice această nenorocire care le-a căzut pe cap.

Din delta Dunăreĭ, de unde se expediaŭ altă-dată cantitățĭ marĭ de pește proaspăt mărunt, nu se maĭ trimete de cît morun și nisetru. Crap nu se găsește iar știuca și peștele comun se sară pe loc din pricina prețurilor arhi-ridicole din Galați.

In curînd ne vom ocupa maĭ pe larg de chestia pescărieĭ, ramura de avuție cea maĭ importantă la noĭ după agricultură.

— —

In cursul săptămîniĭ viitoare va apărea și va fi pus în vînzare în toată țara No. 4 al ziaruluĭ „Lumina". Din sumarul acestuĭ număr cităm: *„Disidențiĭ de la Lumea Nouă"*. *Programul agrar german* de *Karl Manatsch* Berlin Botezul de dr. *K Lippe*. *Cum polemizează d. Nădejde* de B. Braunștein. *Paradisul muncitorilor englezĭ* de *Walter C. Betts-Rugby*. *Mișcarea femeeascâ în Germania* de *Clara Haase*. Berlin *Agitația luĭ Lassalle* de G. Landsberg, Berlin. *Alimentele* (higienă) de Dr. *S Ferdinand Lassalle* de Germanicus, precum și articole de doctrină traduse din F. Engels. Pleshanoff etc.

Exemplarul 15 banĭ.

ULTIME TELEGRAME

MAIUNGA, 1 Octombre. — Lupta de la 30 Septembre a fost foarte serioasă; ea s'a prelungit pe un spațiŭ de treĭ leghe pînă la Tananarivo. Un obuz a atins palatul regal. Generalul Metzinger organizează administrația.

BERLIN, 1 Octombre — Un prînz s'a dat aseară la prințul de Hohenlohe în onoarea prințuluĭ Lobanov. Printre invitațĭ eraŭ ambasadorul Rusieĭ și personalul ambasadeĭ, miniștriĭ de Boetticher și baronul Marschall, ambasadorul Italieĭ și însărcinațiĭ de afacerĭ aĭ Franciеĭ și Austrieĭ.

Se asigură că prințul Lobanov va sta la Berlin pînă Marțĭ; va pleca Marțĭ seara saŭ Mercurĭ dimineața la Petersburg.

VIENA, 1 Octombre. — Un comunicat al administrațieĭ drumuluĭ de fier Lemberg Cernovitz zice, în privința știrilor exagerate asupra scăderiĭ de erĭ a acțiunilor acestuĭ drum de fier, că direcția centrală a impositelor și taxelor a lovit compania pe neașteptate cu o taxă de timbru de 192 500 florinĭ pentru obligațiunĭ emise în 1868 pentru construirea părțiĭ romîneștĭ a linieĭ și cu o taxă de 225.558 florinĭ pentru cupoanele acestor titlurĭ.

Compania va face recurs în contra acesteĭ măsurĭ pe care o consideră ca nedreaptă.

BARCELONA, 1 Oct. — Studențiĭ a reinoit manifestațiile lor; jandarmeria a restabilit ordinea; doĭ studențĭ aŭ fost arestaț; autoritățile aŭ decis măsurĭ de rigoare

Tîrgul cerealelor

Viena, 30 Septembrie 1895

Semnalăm cursurile de azĭ :

Griŭ de primăvară	1896	fl. 7.10
Secara de primă-v	1896	" 6.47
Ovăz de primăvară	1896	" 6.27
Por. de Maiŭ-Iunie	1896	" 4.82
Colza Ian.-Feb.	1896	" 10.35
" Aug.-Sep.	1896	" 11.35

Brăila, 30 Septembrie 1895

Griŭ cantitate 33270 greutate %k—61 1/2 prețul 6.80–9.80. — Cinquant cant. 3500 greut. 62 prețul 7.75.—Secară cantitat. 4450 greutate %k — 56 1/2 prețul 5.30. — 7.20. — Orz cantit. 4750 greutate %k —46 1/2 prețul 4.50— 6.90.

Semaphore de Brăila

Mulțumire publică

Soția mea suferind de maĭ mult timp de o boală grea, și adresându-mă la maĭ mulțĭ doctorĭ nu 'ĭ aŭ adus nicĭ o îmbunătățire. Adresîndu-mă și D-luĭ Dr. *Chiriach*, acesta în urma uneĭ operațiunĭ dibace, a însănătoșit-o pe deplin. Mĕ simt decĭ dator a aduce viile mele mulțumirĭ D-luĭ **Dr. Chiriac** cât și internuluĭ *D. Toma Ionescu*

Căpitan Popescu
Piatra N.

Ultima oră

Avizul regeluĭ

D-niĭ Cantacuzino și Manu la Palat. — Slabă nădejde. — Consiliul de miniștri.

Asupra demisiuneĭ miniștrilor P. P. Carp, M. Ghermani și Al. Marghiloman, regele a consultat azĭ înainte de amiazĭ pe președințiĭ Corpurilor Legiuitoare.

D-niĭ general Manu și G. Gr. Cantacuzino, înțeleșĭ de maĭ nainte, aŭ dat următorul răspuns :

Retragerea a treĭ miniștriĭ nu poate determina o criză ministerială, cu atît maĭ vîrtos că D. L. Catargiu se bucură maĭ mult ca orĭ cînd de sprijinul majoritățiĭ. Nu rămîne de cît ca M. Voastră să dea facultatea D-luĭ Lascar Catargiu de a completa cabinetul.

La o nouă întrebare a regeluĭ, ambiĭ președințiĭ aŭ declarat că sînt dispușĭ a intra în cabinetul D-luĭ L. Catargiu, împreună cu D-niĭ Mișu Balș și general Carcaleteanu.

Ieșind de la palat, D. G. Cantacuzino a spus unuĭ amic al săŭ următoarele :

— Slabă nădejde !

***

La ora 11 și jumătate D. L. Catargiu a fost primit de rege.

Fără a-'l întreba asupra situațieĭ regele l'a invitat să convoace pe la orele treĭ la palat pe toțĭ miniștriĭ la un consiliŭ.

După acest consiliŭ, care durează și acum, la orele patru, în momentul de a pune ziarul nostru sub presă, regele va aviza asupra situațieĭ.

PETRECERI

„Cafe Națională". In fie care seară concert muzical sub conducerea d-luĭ **Rubinstein. Bere de Bragadiru cu paharu** și diferite mezelurĭ cu prețurĭ moderate.

Intrarea liberă!

***

Cu începere de la 4/16 Octombre se va da în teatrul Liryc o serie de representațiĭ de către o trupă dramatică germană sub direcția d-luĭ Georg Eger deja cunoscut capitaleĭ, unde 'șĭ are o reputație bine stabilită.

Personalul artistic este recrutat dintre artiștĭ și artistele de primul rang aĭ teatrelor din Berlin și Viena, persoane din carĭ face parte șĭ renumita d-ra Alexandrine Malten.

Repertoriul este foarte bogat și alcătuit pentru 17 representațiĭ adică pînă la 22 Oct. st. v

Mercurĭ 4 Oct. str. v. representație de deschidere; se va da *Mîndrie și amor*, dramă în 4 acte de Georges Ohnet

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

Unuĭ Bîrlădean Bîrlad. Primim cu plăcere propunerea D v.